

Bruksela, dnia 6 maja 2013 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 34/2013

Sprawozdanie z sesji Parlamentu Europejskiego

Strasburg, 15-18 kwietnia 2013 r.

Podczas sesji Parlamentu Europejskiego, która odbyła się w dniach 15-18 kwietnia 2013 r. w Strasburgu, omawiane były następujące tematy i poczyniono następujące ustalenia:

- 1. WSTĘP** - Omówienie głównych tematów sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego w dn. 15-18 kwietnia br.
- 2. INSTYTUCJE** - Otwarcie sesji: w lipcu wybory rzecznika praw obywatelskich
- 3. INSTYTUCJE** - Premier Finlandii Jyrki Katainen: głębsza integracja, sprawiedliwa dla wszystkich
- 4. INSTYTUCJE** - Wystąpienie Prezydenta Irlandii M. D. Higginsa na sesji plenarnej PE: „Potrzebujemy nowych modeli powiązań między gospodarką, społeczeństwem i polityką”
- 5. INSTYTUCJE** - CYPR: posłowie krytykują sposób udzielenia pomocy finansowej
- 6. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE** - Parlament głosuje nad reformą systemu bankowego w UE
- 7. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE** - Należy umożliwić krajom spoza euro uzyskanie wsparcia na ratowanie banków
- 8. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE** - Analiza równowagi makroekonomicznej: posłowie żądają odpowiednich konsultacji
- 9. ŚRODOWISKO** - Parlament sprzeciwia się interwencji na rynku uprawnień do emisji gazów cieplarnianych

10. **POLITYKA SPOŁECZNA** - Wspólne metody obliczania liczby ludności mieszkającej w państwach UE
11. **POLITYKA SPOŁECZNA** - Opieka nad dziećmi: koniec ucieczek przed alimentami?
12. **POLITYKA WIZOWA** - Parlament upraszcza procedury wizowe dla Ukrainy i Mołdawii
13. **PRAWA OBYWATELSKIE** - Parlament ocenia pierwszy rok działania europejskiej inicjatywy obywatelskiej
14. **PRAWA OBYWATELSKIE** - Zmiany konstytucyjne na Węgrzech wzbudzają obawy deputowanych
15. **TRANSPORT** - Obsługa naziemna: wzrośnie konkurencja, poprawi się sytuacja pracowników

1. **WSTĘP - Omówienie głównych tematów sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego w dn. 15-18 kwietnia br.**

Głównymi punktami sesji plenarnej w Strasburgu były **debaty na temat zmian konstytucyjnych na Węgrzech oraz sposobu ratowania sektora bankowego na Cyprze**. Posłowie podjęli również ważne decyzje **w sprawie handlu limitami emisji gazów cieplarnianych oraz przyjęli kompleksową reformę regulacji bankowych**, zapewniających stabilność europejskiego systemu finansowego.

Posłowie wezwali do przeglądu zasad **finansowania europejskich partii politycznych**, mówiąc, że każda dotacja przekraczająca tysiąc euro powinna być podana do wiadomości publicznej. W dniu 15 kwietnia br. komisja ds. konstytucyjnych Parlamentu Europejskiego uznała, że najlepszym terminem **przyszłorocznych wyborów parlamentarnych** będzie 22-25 maja.

Deputowani odrzucili tzw. **backloading limitów emisji CO₂** (czyli tymczasowe zamrożenie aukcjonowania limitów), podkreślając, że ingerencja w rynek mogłaby się negatywnie odbić na zaufaniu do całego schematu handlu emisjami (ETS). Posłowie zgodzili się jednak na tymczasowe wykluczenie z ETS lotów międzykontynentalnych.

Podczas sesji przyjęto **zakaz odrzucania niechcianego przyłowu 35 gatunków ryb na Skagerraku** (pomiędzy Morzem Północnym a Bałtykiem). Pierwszy w historii zapis tego typu będzie obowiązywał w latach 2014-2016.

Europejski Bank Centralny (EBC) powinien móc zapewnić, że jego tanie pożyczki trafiają w odpowiednie miejsce, a sama instytucja musi być bardziej transparentna - czytamy w przyjętej rezolucji PE.

Wszystkie instytucje UE, poza Radą Europejską otrzymały **absolutorium z wykonania budżetów na rok 2011**. Ze względu na brak współpracy, członkowie PE odroczyli głosowanie nad wydatkami Rady.

Większość posłów wyraziła obawy wobec ostatnich **zmian konstytucyjnych na Węgrzech**. Ich zdaniem, nowe zapisy mogą nie być zgodne z unijnym prawem. Pozostali uczestnicy dyskusji uznali, że jest ona jałowa, dodając, że pozostałe kraje członkowskie również powinny zostać poddane kontroli.

Z falą druzgocącej krytyki spotkał się sposób udzielenia pomocy finansowej **cypryjskim bankom**. Zdaniem eurodeputowanych, Eurogrupa nie potrafiła w odpowiedni sposób komunikować o podejmowanych decyzjach, Komisja nie chroniła depozytariuszy, a część polityków wprowadziła podwójne standardy wobec sytuacji na wyspie.

1 stycznia 2014 r. w życie wejdzie kompleksowa **reforma unijnego sektora bankowego**. Przegłoszowane przez Parlament zmiany dotyczą ograniczenia premii dla bankierów, zwiększenia wymogów kapitałowych oraz wzmocnienia nadzoru.

W swoim wystąpieniu podczas sesji plenarnej, prezydent Irlandii **Michael D. Higgins** przestrzegał przed upartym podążaniem za nieefektywnymi rozwiązaniami ekonomicznymi i zaapelował o więcej demokratycznej odpowiedzialności w polityce gospodarczej.

Parlament poparł plany **liberalizacji zasad** dotyczących **obsługi naziemnej** europejskich portów lotniczych poprzez m.in. zwiększenie liczby firm usługowych obsługujących lotnisko do minimum trzech.

2. INSTYTUCJE - Otwarcie sesji: w lipcu wybory rzecznika praw obywatelskich

Otwierając sesję plenarną w Strasburgu przewodniczący Parlamentu Europejskiego **Martin Schulz** poinformował, że Izba wybierze nowego rzecznika praw obywatelskich na lipcowym posiedzeniu w Strasburgu. Nikiforos Diamandouros, który sprawuje tę funkcję obecnie, przejdzie na emeryturę 1 października.

W Dzienniku Urzędowym UE opublikowane zostało zaproszenie do przedstawienia kandydatur na nowego rzecznika. Termin zgłaszania kandydatów upływa 8 maja, a w połowie czerwca w Parlamencie Europejskim odbędą się wysłuchania wszystkich chętnych do objęcia tej funkcji. Kandydatury na stanowisko rzecznika powinny uzyskać poparcie co najmniej 40 deputowanych pochodzących z dwóch lub więcej państw.

3. INSTYTUCJE - Premier Finlandii Jyrki Katainen: głębsza integracja, sprawiedliwa dla wszystkich

Premier Finlandii Katainen wystąpił podczas sesji plenarnej w ramach cyklu debat nt. przyszłości Unii Europejskiej.

Premier Finlandii Jyrki Katainen podczas wystąpienia na sesji plenarnej w Strasburgu

Szef rządu Finlandii Jyrki Katainen, podczas sesji plenarnej PE w Strasburgu, wzywał do stworzenia silniejszej Europy poprzez głębszą i sprawiedliwą integrację. „Mamy wiele do obrony i powinniśmy to robić z dumą” - mówił. Podczas wystąpienia skupił się także na rosnącej fali ekstremizmu europejskiego. „Nie możemy pozwolić zdominować debaty publicznej przez populistów i nacjonalistów” - podkreślał.

„Zbyt wielu Europejczyków, zwłaszcza tych młodych, cierpi z powodu braku pracy” - mówił Katainen. Sprecyzował, że sam wie, co mogą czuć młodzi mieszkańcy Europy, bo Finlandia za jego studenckich czasów również musiała zmierzyć się z poważnym kryzysem gospodarczym.

- **Integracja**

Premier Finlandii podkreślał wagę dalszej integracji, która będzie nie tylko głęboka, ale także sprawiedliwa. „Powinniśmy szanować nasze wspólne europejskie wartości i zasady, które wprowadziliśmy razem. (...) Musimy znaleźć właściwą równowagę pomiędzy solidarnością a odpowiedzialnością” - zaznaczył. Wspomnił także, że wspólne działania mogą przynieść wymierne korzyści, zwłaszcza jeśli chodzi o odbudowanie targanej kryzysem gospodarki. „Jeśli wszyscy będziemy grać zgodnie z nowymi zasadami, nasze gospodarki będą silniejsze(...). To nie jest tylko teoria ekonomiczna, to zwykły zdrowy rozsądek” - zauważył.

Według Premiera Finlandii, dziś na Europie cieniem kładzie się kryzys gospodarczy, a wielu młodych ludzi zostaje bez pracy. Byliśmy zmuszeni do podjęcia trudnych wyborów, a bolesne decyzje podważały społeczne zaufanie do UE. Wyraził obawę, że zaczynamy wątpić, a powinniśmy się zjednoczyć, przekazać pragmatyczną wiarę i wolę, iść naprzód, skrajne głosy nie powinny dominować debaty o Europie. Opowiedział się za szybkim stworzeniem Stanów Zjednoczonych Europy. Podkreślił, iż stoją przed nami trudne decyzje i musimy być zjednoczeni. Naszym obowiązkiem jest zaproponować wiarygodne rozwiązania społeczne i polityczne. Potrzebujemy „integracji sprawiedliwej”, niestety wielu obywateli tak nie myśli. Sprawiedliwa integracja oznacza, że UE wyrasta ze wspólnych wartości, a kraje członkowskie angażują się w te wspólne wartości, UE musi działać w taki sposób, żeby ludzie popierali projekt europejski.

Szef grupy EPP **Joseph Daul** (Francja) z optymizmem przyjął ideę mocniej zintegrowanej, sprawiedliwej Europy. Zgodził się, że UE to coś więcej niż tylko integracja gospodarcza. Twierdził, że w świetle rosnącego ekstremizmu, istnieje potrzeba większej integracji europejskiej, poczynając od harmonizacji społecznej i harmonizacji podatkowej i większych inwestycji w badania / kształcenie, poprzez rozwiązanie europejskiego problemu bezrobocia, w szczególności bezrobocia wśród młodzieży. Opowiadał się także za zrównoważonymi budżetami i odpowiedzialnym

częściowym uwspólnowaniem długu publicznego w połączeniu z prawdziwą konwergencją gospodarczą.

Hannes Swoboda - lider Socjaldemokratów (S&D, Austria) podkreślił, że sprawiedliwa integracja oznacza również współpracę północy z południem. Podkreślił, że coraz bardziej pogarsza się pozycja obywateli. Zaznaczył, że obecny kryzys dotyczy strefy euro i w związku z tym domagał się wypracowania rozwiązań dostosowanych do tej strefy. Wezwał do większej solidarności i zmiany kierunku w polityce UE: w kierunku prawdziwej współpracy północy i południa Europy. W świetle rosnącego eurosceptycyzmu stwierdził, że trojka powinna zaprzestać działalności, jako że wykonuje zadania Komisji bez legitymacji demokratycznej. W kwestii wzrostu gospodarczego, wezwał do intensyfikacji walki z uchylaniem się od płacenia podatków. Opowiedział się także za jednolitą podstawą opodatkowania. Finlandii sugerował udział w podatku od transakcji finansowych.

Posel **Verhofstadt** (ALDE, Belgia) również zwrócił uwagę na rosnący eurosceptycyzm po Europie. Skupił się na konsekwencjach rozpadu strefy euro, w szczególności dla Niemiec, które będą jego pierwszą ofiarą. Dlatego też nalegał na potrzebę ustanowienia unii politycznej, prawdziwego europejskiego rządu, skarbcza Unii Europejskiej, unii bankowej oraz europejskiego funduszu naprawczego. Jego zdaniem, UE jest na rozdrożu pomiędzy dokonaniem wyboru luźnej konfederacji państw narodowych lub Stanów Zjednoczonych Europy.

Daniel Cohn-Bendit (Zieloni / EFA, Francja) uznał, że zasada solidarności jest jedną z najważniejszych zasad i że UE powinna pomagać potrzebującym. To wymaga przyjęcia europejskiego budżetu w oparciu o środki własne. Jego zdaniem to Europa jest przegraną w obecnym projekcie budżetu Rady Europejskiej a brak solidarności i wsparcia nieuchronnie prowadzi do wzrostu ekstremizmu.

Posel **Callanan** (ECR, Wielka Brytania) uznał, że Europa to utopijny pomysł i z zadowoleniem przyjął podejście Rady, która zmniejszyła budżet UE. Dodał, że UE wybrała złą drogę harmonizacji i nadmiernej regulacji a euro jest strukturalnie wadliwe. Opowiadał się za uwolnieniem rynków pracy, restrukturyzacją gospodarki, otwarciem handlu i zmniejszeniem roli państwa.

Posel **Gustafsson** (GUE / NGL, Szwecja) powiedział, że jego grupa jest przeciwna

polityce oszczędnościowej i położył nacisk na konieczność walki z bezrobociem. Wezwał Finlandię do udziału w podatku od transakcji finansowych.

Posłanka Sinclair (NI, Wielka Brytania) przepowiadała ponurą przyszłość UE i dlatego zalecała Wielkiej Brytanii opuszczenie UE.

4. INSTYTUCJE - Wystąpienie Prezydenta Irlandii M. D. Higginsa na sesji plenarnej PE: „Potrzebujemy nowych modeli powiązań między gospodarką, społeczeństwem i polityką”

Przewodniczący Martin Schulz wita prezydenta Irlandii Michaela D.Higginsa przed siedzibą PE

Nie ma alternatywy dla parlamentów w realizacji demokracji - mówił prezydent Irlandii Michael D. Higgins podczas wystąpienia na sesji plenarnej w Strasburgu. Higgins ostrzegł także przed zagrożeniem, jakie może stanowić utrata kontroli i odpowiedzialności za podejmowane decyzje fiskalne i gospodarcze oraz wezwał do stworzenia nowych modeli ekonomicznych, które zapewnią nam wyjście z kryzysu. „Jedna, hegemoniczna teoria ekonomiczna to błąd naszych czasów” - uznał.

„Irlandzka prezydencja, jako swój najważniejszy priorytet uznała tworzenie nowych miejsc pracy, największe z dzisiejszych wyzwań społecznych” - zaznaczył prezydent, komentując założenia polityki walki z bezrobociem wśród młodych.

Podkreślił też, że Europa nie powinna ślepo wprowadzać i rozwijać rozwiązań, które okazały się nieefektywne. „Jedna, hegemoniczna teoria ekonomiczna to błąd naszych czasów. Jeśli mamy odpowiedzieć na stawiane nam wyzwania, bądźmy na tyle odważni, by dać szansę zaistnienia nowym modelom choćby i tylko na forum Parlamentu” - mówił Higgins.

„Europa to dziedzictwo, którego nie można brać za coś oczywistego. Nasi obywatele tęsknią do języka solidarności, działania na rzecz spójności i retoryki integracyjnej, która jest jedyną słuszną, w przypadku rozwijającej się unii politycznej” - podsumował.

Główne elementy wystąpienia prezydenta Higginsa to:

- historyczne więzi Irlandii z Europą i wkład tego kraju w historię i kulturę kontynentu;
- pochwała modelu europejskiego oraz dotychczasowych osiągnięć UE oraz uznanie dla roli PE oraz idei parlamentaryzmu;
- obecne wyzwania stojące przed instytucjami UE, jak brak poczucia harmonii, spójności społeczno-ekonomicznej, nawrót ekstremizmów, niewystarczający poziom legitymizacji demokratycznej w decyzjach o charakterze fiskalno-gospodarczym;
- apel o podjęcie działań mających na celu: zwiększenie bezrobocia, powrót na ścieżkę wzrostu gospodarczego, przeciwdziałanie ubóstwu, zwiększenie aktywności zawodowej kobiet, wsparcie MŚP w tworzeniu miejsc pracy, realizacja zobowiązań międzynarodowych UE, szczególnie w obszarze polityki rozwojowej.
- przekonanie, że w sprostaniu ww. wyzwań UE niezbędne jest wsparcie intelektualistów i środowisk akademickich oraz a strategia realizacji powyższych celów powinna być oparta na zasadach etyki, podparta wiedzą filozoficzną i płynącą z nauk społecznych.

5. INSTYTUCJE - CYPR: posłowie krytykują sposób udzielenia pomocy finansowej

Debata w PE nt. planu ratunkowego do Cypru uwidoczniła podziały wśród europosłów ws. polityki ratowania wyspy. Jedni wskazywali na konieczność

powołania unii bankowej oraz wzmocnienia nadzoru nad bankami, inni krytykowali działania trojki.

Posłowie skrytykowali sposób, w jaki udzielono Cyprowi pomocy finansowej. Głównymi zarzutami były: katastrofalny sposób komunikowania o podejmowanych przez Eurogrupę decyzjach, brak ochrony depozytariuszy przez Komisję Europejską i wprowadzenie podwójnych standardów przez polityków. Obecny na sali komisarz ds. gospodarczych i monetarnych Olli Rehn zaapelował o zakończenie wzajemnego obwiniania się.

- **Komisja**

Otwierając dyskusję, komisarz ds. gospodarczych i monetarnych Olli Rehn przyznał, że KE opowiadałaby się za bardziej stopniowym wprowadzaniem rozwiązań, mających na celu ratowanie gospodarki Cypru, ale nie było to możliwe, ze względu na przekazanie przez państwa członkowskie zaledwie 10 miliardów euro. Komisarz apelował też, aby zaprzestać dalszego, wzajemnego obwiniania się.

Komisarz **Olli Rehn** ponadto podkreślił, że program ratowania cypryjskiej gospodarki jest na dobrej drodze. „To początek wspólnych wysiłków, aby Cypr mógł powrócić na drogę wzrostu. (...) Wydarzenia w tym kraju pokazują, dlaczego potrzebna jest unia bankowa jako konieczny element unii gospodarczo-walutowej” - powiedział.

Wskazał też, że kryzys w śródziemnomorskim kraju unaoczniał potrzebę budowy mechanizmu nadzoru, który w przyszłości pozwoli uniknąć takich sytuacji. Dodał przy tym, że „nawet jeśli wzmocniony nadzór zawiedzie, musimy mieć wspólny mechanizm naprawczy, który pozwoli na ratowanie banków”.

- **Krytyka**

Jean-Paul Gauzes (EPP, Francja) powiedział: „Dziś naszym obowiązkiem jest przywrócenie zaufania narodowi cypryjskiemu dzięki solidarności europejskiej. Wierzymy, że rząd Cypru podejmie działania, które pozwolą na uzdrowienie sektora finansowego i zrównoważony wzrost w tym kraju”. Nie pozostał jednak bezkrytyczny. „W kwestii Cypru zabrakło odpowiedniego nadzoru. Nie było nikogo, kto mógłby zablokować nadmierny rozrost sektora finansowego” - podkreślił. Skrytykował też propozycję, aby w ratowaniu Cypru wzięli udział obywatele tego

kraju, poprzez opodatkowanie ich depozytów bankowych. To - jego zdaniem - nadszarpięło zaufanie obywateli dla polityki europejskiej. Obwinił także instytucje unijne o niewystarczającą czujność oraz cypryjskie banki - o podejmowanie zbyt dużego ryzyka.

Lider frakcji socjalistów i demokratów **Hannes Swoboda** (S&D, Austria) krytykował Radę, przede wszystkim zaś Niemcy, za "zachowania bliskie kolonializmowi". W jego opinii Europa nigdy nie powinna pozwolić, aby wykorzystać ubezpieczone depozyty obywateli dla ratowania banków. To - jego zdaniem - niszczy zaufanie ludzi do systemu. „Musimy zakończyć neokolonialne zachowanie Rady i trojki (przedstawiciele KE, MFW i EBC) w sprawie Cypru. (...) Musimy zmienić politykę Europy, a Komisja musi wziąć za to odpowiedzialność (...), zwłaszcza komisarz Rehn” - powiedział podczas debaty.

Posel Swoboda wezwał też do większego zaangażowania ze strony instytucji UE w ratowanie Cypru i utworzenie parlamentarnego podkomitetu ds. strefy euro. Wezwał również Komisję Europejską do rozwiązania Trojki. „Nie potrzebujemy już Międzynarodowego Funduszu Walutowego. Potrzebujemy silnego zaangażowania demokratycznie wybranych instytucji w przyszłości strefy euro. (...) Nadszedł czas na prawdziwy dialog między Radą, Komisją i Parlamentem” - powiedział.

Jan Zahradil (ECR, Czechy) uznał, że problem jest znacznie szerszy i obejmuje więcej, niż tylko sytuację na wyspie. "Cypr został wykorzystany, jako pretekst do ataku na fiskalną suwerenność" - powiedział.

Nigel Farage (EFD, Wielka Brytania) oskarżył KE o działania przestępcze - okradanie ludzi kosztem wspierania projektu wspólnej waluty. Nigel Farage zaznaczył, że nawet w najbardziej pesymistycznych prognozach nie sądził, że trojka stanie się grupą "przestępców" i wskazał na "odbieranie" pieniędzy inwestorom. „To jasne przesłanie dla inwestorów - bierzcie swoje pieniądze i uciekajcie stąd” - wzywał. „Nikt teraz nie ma zaufania do euro” - podkreślił.

Takis Hadjigeorgiou (Zjednoczona Lewica Europejska - Nordycka Zielona Lewica, GUE/NGL, Cypr) zaatakował grupę EPP, oskarżając ją o stosowanie podwójnych standardów - okazywanie poparcia dla ratowania Cypru na forum PE, ale nie w Eurogrupie. Jego zdaniem, Rada wymusiła także na Cyprze wprowadzenie takich rozwiązań, jakich nigdy nie zaproponowałyby większym państwom.

- **Potrzeba odpowiedzi**

Zdaniem szefa grupy liberałów i demokratów ALDE **Guya Verhofstadta** sprawa Cypru pokazuje konieczność utworzenia europejskiego funduszu bankowego, który mógłby ratować banki w potrzebie. Zasilany byłby przez składki wpłacane przez same banki. „Powinniśmy jak najszybciej zacząć pracować nad tym pomysłem” - powiedział. To - jego zdaniem - zakończyłoby "grę" o to, z czyich pieniędzy mają być ratowane banki. Podkreślił też, że chciałby się dowiedzieć, kto stał za pomysłem opodatkowania depozytów poniżej 100 tys. euro na Cyprze po to, by ratować upadające banki i jaka była rola trojki w sprzedaży banków cypryjskich. Dodał, że Europejski Bank Centralny, Trojka i szef Eurogrupy Jeroen Dijsselbloem będą musieli odpowiedzieć na trudne pytania. Zapowiedział, że jeśli nie dostanie odpowiedzi na te pytania, jego grupa zwróci się o utworzenie komisji śledczej PE.

- **Możliwe rozwiązania**

Daniel Cohn-Bendit (Zieloni, Zieloni/EFA, Niemcy) mówił, że prawdziwym rozwiązaniem dla Cypru byłoby zjednoczenie wyspy, które nie tylko pozytywnie wpłynęłoby na wzrost gospodarczy, ale także przyciągnęło inwestorów. W tej sytuacji szansą dla cypryjskiej gospodarki byłyby inwestycje tureckie i rozwój takich gałęzi, jak turystyka i wydobywanie ropy i gazy. „Nie możemy omawiać tylko nowego modelu zarządzania bankami. (...) Temu krajowi może pomóc Turcja. Musimy przemyśleć nasze stosunki z Turcją” - mówił.

Cypryjska europosłanka **Eleni Teocharus** z Europejskiej Partii Ludowej powiedziała jednak, że jej kraj nie chce być ratowany przez Turcję. „Ekonomiczna sytuacja na Cyprze jest tragiczna, a społeczeństwo jest rozczarowane UE. W 1974 r. Cypr stracił znaczną część terytorium, znaczną część wybrzeża i ludności. (...) Od tego czasu Cypr ponosi tego koszty. Najlepszą inwestycją dla Turcji byłoby zlikwidowanie okupacji Cypru. Wiemy, czym jest Turcja i nie chcemy, żeby nas ratowała” - powiedziała.

Zdaniem **Laurence Stassen** (Niezrzeszona, Dania), jedynym wyjściem dla Cypru byłoby opuszczenie strefy euro, a Holandia powinna wstrzymać dalsze finansowanie bailoutów.

Irlandzka minister ds. europejskich **Lucinda Creighton** powiedziała podczas debaty, że do końca kwietnia zapadnie decyzja w sprawie wypłaty pomocy finansowej dla Cypru w ramach Europejskiego Mechanizmu Stabilizacyjnego (EMS), a pierwsza wypłata powinna nastąpić do połowy maja.

Tymczasem **Olli Rehn**, podsumowując debatę, zapewnił, że KE poważnie podejdzie do jej wyników. „Musimy razem kontynuować reformy strefy euro, by odbudować naszą gospodarczą i unię walutową, by sprostała swoim zadaniom” - podkreślił.

6. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE - Parlament głosuje nad reformą systemu bankowego w UE

Od pierwszego stycznia 2014, banki w Unii będą wytrzymalsze. W dniu 16 kwietnia br. Parlament Europejski ograniczył bonusy, a tym samym ryzykowne inwestycje bankierów, wprowadził wymagania kapitałowe, zabezpieczające banki przed kryzysem oraz zaostrzył nadzór. Jest to najwszechstronniejszy pakiet reform bankowych w UE, który powinien przyczynić się również do wzrostu, ułatwiając bankom pożyczanie małym i średnim firmom.

„Nowe reguły są najdalej idącą reformą bankową, kiedykolwiek zrealizowaną w UE. Jednolity zbiór przepisów dla 8 200 banków w UE, jest fundamentem, na którym powinna zostać zbudowana unia bankowa. Jednolity mechanizm nadzoru nad bankami będzie dachem, a musimy jeszcze dodać ściany: zasady działania dla banków w poważnych kłopotach, oraz gwarancje dla depozytów. Jako ustawodawcy, nie regulujemy poziomu wynagrodzeń. Zasady dotyczące bonusów, wprowadzą sprawiedliwą i przejrzystą konstrukcję bankowych zarobków oraz przyczynią się do zmian w kulturze banków”, powiedział **Othmar Karas** (EPP, Austria), poseł odpowiedzialny za reformę banków.

- **Bankierskie bonusy**

W celu ograniczenia ryzykownych i czysto spekulacyjnych transakcji, roczny bonus nie może wynieść więcej niż 100% całkowitego rocznego wynagrodzenia. Bonus taki może zostać podwyższony do 200% wynagrodzenia, jedynie za zgodą 66% akcjonariuszy, posiadających 50% własności, lub przez 75% wszystkich głosów oddanych za zwiększeniem bonusu, jeśli nie ma quorum.

Aby promować długoterminowe podejście do inwestycji, 25% bonusu zwiększonego powyżej 100% wynagrodzenia, powinno zostać wypłacone, w co najmniej pięcioletnich, instrumentach długoterminowych

- **Wymagania kapitałowe i bufory kapitałowe**

Banki w UE, będą musiały odłożyć więcej, dobrej jakości kapitału, jako ochronę na ciężkie czasy, co najmniej 8%, z czego ponad połowa powinna być najwyższej jakości (tzw. kapitał podstawowy Tier I), to dwa razy więcej, niż dziś.

Kapitał odłożony przez banki musi mieć także odpowiednią płynność, czyli łatwą wymiennosc na gotówkę, jeśli konieczne jest spłacenie deponentów lub wierzycieli.

Każdy bank będzie musiał mieć także "bufor zabezpieczający", który pokrywać będzie straty oraz "bufor antycykliczny", zapewniający, że w czasach wzrostu gospodarczego, banki zakumulują bazę kapitałową, wystarczającą do kredytowania gospodarki w okresach kryzysowych.

- **Wspomaganie realnej gospodarki**

Zachętą dla banków, aby pożyczaly małym i średnim firmom, będzie możliwość zredukowania nominalnego ryzyka, jakie jest przypisane do tego typu pożyczek. Zmniejszone ryzyko spowoduje z kolei mniejsze wymagania kapitałowe, na pokrycie niepewnych długów, zostawiając więcej kapitału na udzielanie pożyczek.

- **Ujawnianie informacji i nadzór**

Nowe reguły, nałożą na banki obowiązek ujawniania obrotu, liczby pracowników, zysku lub straty przed opodatkowaniem, podatku dochodowego oraz otrzymanych dotacji publicznych, w podziale na kraje. Od 2014 roku, dane te będą przekazywane Komisji Europejskiej, a od 2015 zostaną upublicznione.

Banki będą nadzorowane przez właściwe organy krajowe, współpracujące z Europejskim Urzędem Nadzoru Bankowego, którego prerogatywy zostaną rozszerzone.

- **Rozporządzenie i dyrektywa**

Pakiet reform bankowych składa się z rozporządzenia (CRR) oraz dyrektywy (CRD IV).

Rozporządzenie, po raz pierwszy wprowadza jednolity zestaw zasad, bezpośrednio obowiązujących wszystkie banki w UE. CRR ma również zapewnić respektowanie międzynarodowych standardów dotyczących wymagań kapitałowych dla banków - Bazylea III.

Dyrektywa, w wyjątkowych sytuacjach, pozwoli państwu członkowskim na elastyczne stosowanie zasad i wprowadzenie np.: wyższych wymagań kapitałowych dla banków krajowych, w celu ich ochrony przed krachem na rynku nieruchomości.

- **Kolejne korki**

Rozporządzenie zostało przyjęte 595 głosami za, z 40 głosami przeciw i 76 wstrzymującymi się.

Dyrektywa została przyjęta 608 głosami za, z 33 głosami przeciw i 67 wstrzymującymi się.

Nowe zasady muszą zostać formalnie zaakceptowane przez Radę Unii Europejskiej, aby mogły wejść w życie od pierwszego stycznia 2014 roku.

- **Komentarze polskich europosłów**

„Pierwszy raz w historii europejskiej regulacji rynków finansowych, UE ograniczy wynagrodzenia bankowców. Nie jest to jednak najważniejszy element przyjętego dzisiaj tzw. pakietu CRD4. Sednem nowej regulacji jest to, że od 2014 roku europejskie banki będą musiały posiadać więcej kapitałów, aby mogły być bardziej stabilne i sprawnie realizowały swoją główną funkcję, jaką jest finansowanie realnej gospodarki, która tworzy miejsca pracy” - stwierdził europoseł **Sławomir Nitras**.

„Bonusy bankowe nie będą odtąd mogły być wyższe niż suma wynagrodzenia podstawowego. Po pewnych warunkami akcjonariusze banku będą mogli jednak podwyższyć bonusy do dwukrotności stałej pensji. - CRD4 nie ogranicza się jednak

tylko do bonusów, stanowi bowiem najbardziej kompleksową i najdalej idącą reformę systemu bankowego w historii UE. Banki będą odtąd m.in. musiały posiadać więcej kapitału własnego i będzie on musiał reprezentować wyższą jakość, tak aby mogły same pokrywać swoje straty w czasie kryzysu bez konieczności wnioskowania o wsparcie podatników” – dodał europoseł Nitras.

Wprowadza się także nowe wymogi w zakresie płynności, tak aby instytucje finansowe w niezakłócony sposób wywiązywały się ze swoich krótkoterminowych zobowiązań wobec klientów detalicznych i podmiotów korporacyjnych, oraz ogranicza stosowanie dźwigni finansowej.

„Wprowadzając powszechnie obowiązujące standardy, Parlament Europejski uwzględnił jednak różnorodności europejskich systemów poprzez uelastycznienie tzw. zasady maksymalnej harmonizacji. Z punktu widzenia Polski ważne było, aby nadzorcy krajowi mogli w ramach tzw. pierwszego filara stosować według własnego, rozeznania rynku, m.in. tzw. buforów antycykliczne, buforów na ryzyko systemowe oraz wyższe wagi ryzyka dla kredytów mieszkaniowych” - skomentował poseł Sławomir Nitras.

7. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE - Należy umożliwić krajom spoza euro uzyskanie wsparcia na ratowanie banków

Parlament Europejski przyjął dzisiaj raport legislacyjny **Danuty Hübner** w sprawie nowych form wsparcia stabilności finansowej dla państw spoza strefy euro. Państwa niebędące jeszcze w strefie euro będą miały możliwości uzyskać pomoc finansową UE na dokapitalizowanie zagrożonych bankructwem banków. Celem raportu jest zapewnienie równych warunków konkurencji między państwami strefy euro i tymi spoza niej. Ma to znaczenie szczególnie w perspektywie planów budowy wspólnego nadzoru bankowego, który miałby zacząć działać od marca 2014 roku.

„W wyniku kryzysu gospodarczego główne reformy gospodarczo-finansowe były skoncentrowane na krajach z obszaru euro. Jednak, aby zachować integralność jednolitego rynku, nie należy zapominać o krajach spoza strefy euro” - oświadczyła autorka przyjętego przez PE raportu eurodeputowana **Danuta Hübner** (EPP, Polska).

Celem proponowanych zmian jest zapewnienie równych warunków konkurencji między państwami strefy euro a krajami spoza eurolandu - szczególnie w obliczu planów związanych z budową wspólnego nadzoru bankowego i unii bankowej. Wspólny nadzór bankowy dla eurolandu ma zacząć działać od marca przyszłego roku. Państwa nienależące do strefy euro - jak Polska - będą mogły przystąpić do tworzonego przez kraje wspólnej waluty jednolitego nadzoru bankowego. Nie mają jednak możliwości korzystania ze wsparcia z funduszu ratunkowego dla eurolandu, czyli Europejskiego Mechanizmu Stabilizacyjnego (EMS).

Dlatego raport PE proponuje zmianę obecnych regulacji dotyczących wsparcia UE dla bilansów płatniczych państw spoza strefy euro, tak aby miały one możliwość zaciągania kredytów na rekapitalizację banków, które miałyby kłopoty.

W raporcie zalecono też zwiększenie kapitału, który może być wykorzystany na wsparcie bilansów płatniczych (z ang. BoP - balance-of-payments assistance) o 10 mld euro - do 60 mld. Obecnie w ramach tego programu UE może udzielić krajom spoza euro pomocy na podreperowanie bilansów płatniczych na łączną kwotę 50 mld euro. Według Hübner dodatkowe 10 mld euro miałyby pochodzić z niewykorzystanych środków z Europejskiego Mechanizmu Stabilizacji Finansowej, który niebawem wygaśnie; mechanizm ten jest finansowany dzięki gwarancjom budżetu UE i dotyczy on wszystkich 27 krajów.

PE chce również zmiany traktatu o funduszu ESM, aby państwa spoza euro, które przystąpią do wspólnego nadzoru bankowego, mogły korzystać z pożyczek na rekapitalizację swoich banków - tak jak członkowie strefy wspólnej waluty. Wówczas kraje nie będące w eurostrefie miałyby też wpłacać składki do EMS, ale tylko na część przeznaczoną na dokaapitalizowanie banków.

Według posłanki Hübner Komisja Europejska i Rada UE powinny uwzględnić rekomendacje PE w pracach nad nowymi regulacjami.

8. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE - Analiza równowagi makroekonomicznej: posłowie żądają odpowiednich konsultacji

PE powinien być w pełni zaangażowany w prace nad mechanizmem nadzorowania zakłóceń równowagi makroekonomicznej - stwierdzili posłowie

podczas debaty 18 kwietnia. Deputowani potępili KE, która nie przeprowadziła konsultacji z Parlamentem podczas modyfikowania w 2012 r. narzędzia diagnostycznego. Ich zdaniem, PE powinien mieć więcej do powiedzenia w tej kwestii, jako że analiza przekłada się bezpośrednio na podejmowane decyzje gospodarcze, mające istotny wpływ na codzienne życie obywateli.

Komisja Europejska opracowała specjalną tablicę obliczeniową, zawierającą 11 czynników, dzięki którym można porównywać dane otrzymywane od państw członkowskich. Gdy wskaźniki znajdują się na "czerwonym polu", KE może rekomendować odpowiednie działania zaradcze. Z opublikowanej 10 kwietnia analizy 13 krajów wynika, że do nadmiernych zaburzeń równowagi ekonomicznej dochodzi obecnie w Hiszpanii i Słowenii.

W 2012 r. Komisja Europejska dodała do analizy nowy wskaźnik, określający stabilność sektora finansowego. Posłowie zwrócili uwagę, że Parlament nie został w odpowiedni sposób skonsultowany w tej sprawie. Komisarz **Cecilia Malmström** zapewniła podczas debaty plenarnej, że KE przywiązuje wielką wagę do współpracy z Parlamentem Europejskim, zwłaszcza w tej kwestii, i będzie informować o jakichkolwiek zmianach w tworzeniu analiz.

- **Czym są nierówności makroekonomiczne?**

Nierówności pojawiają się, gdy część krajów danego regionu gospodarczego jest bardziej konkurencyjna od pozostałych - notują one wtedy duże nadwyżki finansowe (przykładem może być większy udział eksportu niż importu w Niemczech, Finlandii czy Holandii). Państwa, w których przeważa import, łatwo mogą wpaść w problemy deficytowe.

Jednak w jaki sposób można wydać więcej (na import), niż się zarobiło (np. dzięki eksportowi)? Odpowiedź jest prosta - pożyczając pieniądze, oferowane przez kraje nadwyżkowe, w ramach systemu kredytów przyznawanych rządowi i sektorowi prywatnemu. Gdy z takich rozwiązań korzysta się zbyt długo, brak możliwości spłaty zadłużenia staje się iskrą, mogącą łatwo spowodować wybuch kryzysu gospodarczego.

- **Cięcia, złe długi, gospodarka na skraju**

W rezultacie, konieczne staje się wprowadzenie często drastycznych cięć. Propozycje dalszych pożyczek, zapewniających wygodne życie na kredyt, przestają się pojawiać, a kraj musi zwrócić się o finansowe koła ratunkowe, chroniące przed upadkiem systemu finansowego, przygniecionego przez tzw. złe długi.

9. ŚRODOWISKO - Parlament sprzeciwia się interwencji na rynku uprawnień do emisji gazów cieplarnianych

Parlament Europejski sprzeciwił się zamrożeniu sprzedaży części uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, co mogłoby doprowadzić do wzrostu ich wartości rynkowej. Większość posłów uznała, że ingerencja w podaż udziałów mogłaby podważyć zaufanie do całego systemu handlu emisjami (ETS). W odrębnym głosowaniu posłowie zgodzili się na czasowe wyłączenie z ETS lotów międzykontynentalnych.

W dniu 16 kwietnia br. Parlament Europejski głosował nad stanowiskiem negocjacyjnym w sprawie propozycji Komisji Europejskiej zawieszenia aukcji 900 mln pozwoleń na emisję CO₂ w latach 2013-2015 (tzw. backloading). O tyle samo miałyby być zwiększona liczba pozwoleń w kolejnych latach do 2020 r. KE nie wykluczała jednak dalszych propozycji, polegających na trwałym usunięciu tych pozwoleń z unijnego rynku handlu emisjami CO₂ (ETS). Ingerencji na rynku ETS sprzeciwia się Polska.

Większość uzyskała poprawka odrzucająca odroczenie aukcji; złożyło ją 88 posłów, m.in. polskich, z frakcji chadeckiej i konserwatystów. O poparciu tej poprawki zdecydowali też polscy europosłowie z frakcji socjalistów. Większości nie uzyskała jednak poprawka ostatecznie zamykająca prace PE nad tą propozycją; Komisja Europejska na razie jej nie wycofała.

Wniosek wprowadzający zamrożenie sprzedaży części uprawnień do emisji gazów cieplarnianych został odrzucony niewielką przewagą głosów (334 za jego odrzuceniem, przy 315 przeciwnych i 63 wstrzymujących się). Wniosek trafi teraz ponownie do parlamentarnej komisji ochrony środowiska naturalnego.

Posłowie sprzeciwili się głębszej reformie ETS w obawie przed podważeniem zaufania do systemu, które mogłaby spowodować ingerencja w rynek handlu

uprawnieniami do emisji. Niektórzy uważali, że wzrost cen węgla osłabiłby konkurencyjność europejskiego przemysłu i wpłynął negatywnie na sytuację gospodarstw domowych.

Zwolennicy ingerencji argumentowali, że zawyżona ilość uprawnień do emisji musi zostać skorygowana, aby umożliwić prawidłowe funkcjonowanie systemu. Wzrost ceny węgla przyczyniłby się do szybszego przekształcenia unijnej gospodarki w bardziej ekologiczną poprzez zwiększenie inwestycji i innowacyjności oraz do wymiany przemysłowej między unijnym rynkiem węgla i innymi obszarami.

„Z żalem przyjmuje wynik dzisiejszego głosowania, to początek repatriacji polityki klimatycznej” - powiedział sprawozdawca **Matthias Groote** (S&D, Niemcy). „Taka polityka to woda na młyn przeciwników walki z globalnym ociepleniem. Odrzucenie tej propozycji osłabi system handlu emisjami i zagrozi celom klimatycznym UE”, dodał.

- **Wyłączenie lotów międzykontynentalnych z ETS**

Parlament poparł natomiast porozumienie z Radą w sprawie tymczasowego wyłączenia z ETS lotów międzykontynentalnych, które ułatwi osiągnięcie szybszego porozumienia w ramach Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO).

„Od 1990 roku emisje sektora lotniczego uległy podwojeniu i cały czas rosną. Zastrzeżenia krajów pozaeuropejskich dotyczące objęcia ich systemem ETS nie znajdują podstaw. Wstrzymujemy włączenie lotnictwa do systemu, aby umożliwić porozumienie w ramach ICAO, ale nie utrzymamy tej derogacji dłużej niż przez rok”, powiedział sprawozdawca **Peter Liese** (EPP, Niemcy).

- **Reakcja KE i polskich posłów do PE**

„Komisja (Europejska) pozostaje przekonana, że backloading pomógłby przywrócić zaufanie do ETS w krótkim terminie, dopóki nie zdecydujemy o bardziej strukturalnych środkach. Przemyslimy teraz kolejne kroki, by zapewnić silny rynek ETS. Ważne w tym będzie stanowisko Rady UE (rządy)” - oświadczyła po głosowaniu komisarz UE ds. klimatu **Connie Hedegaard**.

Z wyniku głosowania ucieszyli się polscy europosłowie, choć zaznaczali, że to nie koniec sprawy. „To wielkie zwycięstwo, ale sprawa nie jest zamknięta. Udało nam się zbudować bardzo szeroką koalicję. Polska przestała być osamotniona w swojej opozycji wobec zaostrożania polityki klimatycznej” - skomentował europoseł **Konrad Szymański** (ECR).

„To dobra wiadomość dla Polski. Udało się obronić nasze stanowisko i przekonać większość PE do rozsądnej polityki klimatycznej. UE jest na drodze do ograniczenia emisji CO2 i nie ma potrzeby sztucznie ingerować w rynek emisjami (...). Tym samym odsunięta została groźba, że cenę za wyśrubowaną politykę klimatyczną zapłacą europejscy konsumenci” - oświadczyli wspólnie europosłowie z frakcji EPP - **Jolanta Hibner, Bogusław Sonik, Lena Kolarska-Bobińska, Bogdan Marcinkiewicz i Jerzy Buzek**.

„Możemy się cieszyć, że została wygrana wojna, ale nie bitwa. Myślę, że KE nie wycofa całkowicie swojej propozycji, ale przemyśli jej projekt i taktykę” - powiedziała **Lena Kolarska-Bobińska**. Jej zdaniem na decyzji PE zaważył m.in. kryzys gospodarczy.

„Sukces polega na tym, że udało nam się pozyskać wielu sojuszników, ale pamiętajmy: 334 posłów było za odrzuceniem backloading), a 315 przeciw. To uzmysławia, jak wyrównane są siły w tej fundamentalnej walce, która dla Polski ma znaczenie daleko większe niż dla innych krajów” - powiedział z kolei europoseł EFD **Tadeusz Cymański**. Jego zdaniem polski rząd powinien "pójść za ciosem" i starać się nie dopuścić, by sprawa odroczenia aukcji powróciła i przyczyniła się do obniżenia konkurencyjności polskiej gospodarki.

„Wynik głosowania był taki jak przewidywaliśmy, propozycja wróciła do komisji środowiska PE” - powiedziała europosłanka **Lidia Geringer de Oedenberg** (S&D). Zaznaczyła, że polska delegacja we frakcji socjalistów odrzuciła propozycję ze względu na jej podstawę prawną, która pozbawia kraje członkowskie wpływu na politykę energetyczną. „KE nie może być jedyną instytucją, która miałaby wpływ na to, jak ma wyglądać aukcja emisjami” - zaznaczyła.

Pod koniec ubiegłego roku minister środowiska Marcin Korolec przedstawił w Brukseli analizę, która wskazywała na możliwą stratę ok. 1 mld euro przychodów budżetowych w latach 2013-20 na skutek zawieszenia aukcji 900 mln pozwoleń.

Ponadto obawy Polski i innych krajów budzi upoważnienie KE do dostosowywania harmonogramu aukcji pozwoleń.

***

ETS (Europejski System Handlu Emisjami), wprowadzony w 2005 roku, ma na celu zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych. Szacuje się, że do 2020 roku emisje zanieczyszczeń pochodzące z sektorów przemysłu objętych systemem będą niższe o 21% w porównaniu z rokiem 2005.

W ramach ETS przedsiębiorstwa otrzymują lub zakupują uprawnienia do emisji licytowane przez państwa członkowskie. Jedno świadectwo daje prawo do wyemitowania jednej tony dwutlenku węgla. Przedsiębiorstwa mogą odsprzedawać niewykorzystane prawa do emisji. Ograniczanie podaży kredytów sprawi, że ich wartość rynkowa wzrośnie nagradzając tym samym przedsiębiorstwa, które inwestują w wynajdowanie innowacyjnych sposobów na walkę z ograniczaniem emisji gazów cieplarnianych.

10. POLITYKA SPOŁECZNA - Wspólne metody obliczania liczby ludności mieszkającej w państwach UE

W dniu 18 kwietnia br. Parlament przyjął projekt wspólnego zestawu metod gromadzenia i porównywania danych dotyczących liczby ludności, przez kraje członkowskie UE. Spójne dane dla całej Unii potrzebne są, między innymi, do określenia siły głosu państwa członkowskiego w Radzie Unii Europejskiej oraz uprawnień do pozyskiwania funduszy UE. Przyjęte reguły będą teraz dopracowywane podczas rozmów z Radą.

Nowe zasady nakładają na państwa członkowskie obowiązek dostarczania Komisji Europejskiej danych o liczbie „ludności zamieszkującej”, czyli o wszystkich osobach faktycznie mieszkających lub planujących mieszkać w państwie członkowskim, przez co najmniej 12 miesięcy. Komisja powinna dbać o to, aby każdy mieszkaniec został policzony tylko raz.

Wniosek, określa wspólne metody, umożliwiające krajom gromadzenie w jednolity sposób, wysokiej jakości danych, dotyczących populacji. Dane te będą używane do

definiowania polityk UE, obliczania siły głosu państwa w Radzie oraz ustalania uprawnień do niektórych z funduszy europejskich. Obecnie każde z państw członkowskich ma swoje własne sposoby definiowania i porównywania danych demograficznych oraz statystyk i przekazywania informacji Komisji Europejskiej.

Posel sprawozdawca, **Csaba Sógor** (EPP, Rumunia) głosował przeciwko projektowi, uznając, że może on negatywnie wpłynąć na kraje UE o wysokim wskaźniku emigracji. Zaproponował poprawkę, której celem było zapewnienie, że dane o obywatelach mieszkających za granicą, nie będą używane do określania siły głosu państwa członkowskiego w Radzie. Poprawka została odrzucona.

- **Klauzula rewizji**

Co pięć lat Komisja Europejska powinna składać raporty na temat funkcjonowania oraz wpływu nowych zasad, Parlamentowi oraz Radzie.

- **Kolejne kroki**

Mimo, że Parlament przyjął zmiany we wniosku, głosowanie nad rezolucją legislacyjną, ustanawiającą nowe zasady, zostało odroczone, na prośbę przewodniczącej komisji ds. zatrudnienia i spraw socjalnych, **Pervenche Berès** (S&D, Francja). Pozwoli to na nieformalne rozmowy z Radą, w celu osiągnięcia porozumienia w pierwszym czytaniu.

11. POLITYKA SPOŁECZNA - Opieka nad dziećmi: koniec ucieczek przed alimentami?

Do dziś, szansa na to, że pochodzący spoza UE dawny współmałżonek nie będzie przekazywał odpowiednich funduszy na dziecko, była stosunkowo wysoka, z powodu braku możliwości dochodzenia obowiązku alimentacyjnego. Parlament Europejski zainteresował się tym problemem i przegłosował 17 kwietnia rozwiązania, które mają pomóc samotnym rodzicom.

Sprawozdawca parlamentarnej rezolucji **Antonio López-Istúriz White** (Europejska Partia Ludowa, EPP) wyjaśnił nowe założenia.

- **Środowe głosowanie oznacza wejście w życie Konwencji o Międzynarodowym Dochodzeniu Alimentów na rzecz Dzieci i Innych Członków Rodziny. Co to oznacza dla obywateli UE?**

13 proc. par w Unii to związki międzynarodowe - składające się z osób pochodzących z UE i spoza niej. Te tysiące Europejczyków, które do tej pory nie otrzymywały należnych alimentów, teraz będą mogły o to skutecznie zabiegać. Nowe prawo tworzy także centralny europejski urząd, gromadzący sprawy alimentacyjne z całej UE, którego zadaniem będzie kontaktowanie się z rządami państw trzecich, w celu zapewnienia wykonania obowiązku alimentacyjnego.

Nasze uzgodnienia obejmą całą Europę, jeśli tylko Dania i Wielka Brytania dołączą do sygnatariuszy konwencji.

- **Jakie będą następne kroki PE w celu ułatwienia życia międzynarodowym małżeństwom?**

Ktoś, kto ożenił się w Hiszpanii z partnerem z Wielkiej Brytanii, Danii czy Szwecji, powinien mieć w tych wszystkich krajach takie same prawa. Pracujemy nad tym, by ulepszyć współpracę pomiędzy państwami członkowskimi, mającymi nieraz zupełnie inne podejście i rozwiązania prawne dotyczące rozwodów. Przykładem może być również kwestia małżeństw homoseksualnych, która jest traktowana inaczej przez niemal każde państwo członkowskie. Musimy skupić się na tym, by wypracować wspólne, spójne stanowisko na przyszłość.

12. POLITYKA WIZOWA - Parlament upraszcza procedury wizowe dla Ukrainy i Mołdawii

W dniu 18 kwietnia br. PE uprościł procedury wydawania wiz krótkoterminowych dla dziennikarzy, młodzieży, przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego i organizacji pozarządowych z Ukrainy i Mołdawii, podróżujących do krajów UE.

Nowelizacja przepisów w sprawie ułatwień w wydawaniu wiz, zawarta między UE a Ukrainą i Mołdawią, jest wynikiem sukcesu pierwotnej wersji umowy z 2008 roku, która pozytywnie wpływa na jakość życia obywateli w obu państwach. Jej celem jest

ułatwienie otrzymywania wiz krótkoterminowych na podróże trwające do 90 dni, do wykorzystania w przeciągu 180 dni.

- **Ułatwienia wizowe dla Ukrainy**

Umowa o ułatwieniach w wydawaniu wiz, zawarta między Ukrainą a UE upraszcza wymogi dotyczące dokumentów, dla poszerzonej liczby wnioskodawców oraz rozszerza kategorie osób mogących ją otrzymać, o przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego i organizacji pozarządowych, dziennikarzy i ich ekip technicznych oraz osób biorących udział w międzynarodowych wystawach, konferencjach i seminariach ze względów zawodowych.

Wprowadzone przepisy znoszą również, wynoszące 70 euro, opłaty wizowe dla tych samych kategorii osób, wyjaśniają i definiują zasady dotyczące czasu trwania wiz wielokrotnego wyjazdu oraz obejmują zwolnieniem z obowiązku wizowego Ukraińców posiadających paszporty biometryczne wydawane urzędnikom państwowym w związku z krótkimi pobytami na terenie UE.

Podczas debaty na plenum, kilku posłów wyraziło zaniepokojenie ostatnimi zmianami prawa na Ukrainie dotyczącymi praw podstawowych przysługujących lesbijkom, gejom, biseksualistom i osobom transgenderowym (LGBT). „Pogłębienie stosunków między UE a Ukrainą, nie powinno mieć miejsca, tak długo, jak długo ustawodawstwo przeciwko "propagandzie homoseksualnej" jest rozpatrywane przez ukraiński rząd i parlament. Chcemy zobaczyć postęp w kierunku poważnych zmian dotyczących praw LGBT oraz wprowadzania rządów prawa i demokracji na Ukrainie, nim podejmiemy kroki w kierunku liberalizacji przepisów”, powiedział sprawozdawca **Claude Moraes** (S&D, Wielka Brytania).

Dane Komisji Europejskiej wskazują, że liczba wydanych wiz dla Ukraińców wzrosła o 33.8% pomiędzy rokiem 2009 a 2011, z dużym udziałem wiz wielokrotnego wyjazdu. Obywatele UE są zwolnieni z wymagania wiz podróżując na Ukrainę od 2005 roku.

- **Ułatwienia wizowe dla Mołdawii**

W kwestii ułatwień dla Mołdawii, uproszczono dokumenty, jakie należy przedstawić, by potwierdzić cel podróży, o szersze grono wnioskodawców takich jak dziennikarze

i ich ekipy techniczne, bliscy krewni obywateli UE i uczestnicy oficjalnych programów UE w dziedzinie współpracy transgranicznej.

Ponadto, bliscy krewni obywateli UE, ekipy towarzyszące dziennikarzom, młodzież uczestnicząca w seminariach, konferencjach, wydarzeniach sportowych, kulturalnych i edukacyjnych organizowanych przez organizacje pozarządowe i organizacje społeczeństwa obywatelskiego uczestniczących w oficjalnych w transgranicznych programach współpracy, mogą ubiegać się o zwolnienie z opłaty wizowej.

Nowelizacja przepisów upraszcza również kryteria dotyczące wydawania wiz wielokrotnego wyjazdu dla małżonków, dzieci i rodziców odwiedzających obywateli Mołdawii, przebywających legalnie w UE.

Co więcej, obywatele Mołdawii posiadający biometryczne paszporty służbowe będą zwolnieni z obowiązku posiadania wiz w przypadku krótkich pobytów i będą mogli przyjechać, opuścić oraz odbyć tranzyt przez kraj państwa członkowskiego bez obowiązku posiadania wiz.

13. PRAWA OBYWATELSKIE - Parlament ocenia pierwszy rok działania europejskiej inicjatywy obywatelskiej

Pierwszy rok działania europejskiej inicjatywy obywatelskiej, która od kwietnia 2012 roku, umożliwi obywatelom kierowanie do Komisji Europejskiej propozycji dotyczących nowego prawa, zostanie podsumowany przez Parlament oraz Komisję, podczas debaty w dniu 18 kwietnia br.

Prawo do wody, ochrona środowiska, zarządzanie odpadami, pluralizm w mediach, unijny limit prędkości na terenie zabudowanym do 30 km/h, płaca minimalna oraz zakończenie eksperymentów na zwierzętach, to niektóre z inicjatyw podjętych przez obywateli UE, w pierwszym roku działania programu.

Inicjatywy obywatelskie, nie mogą wykraczać poza kompetencje UE oraz muszą być podpisane, przez, co najmniej, milion obywateli, pochodzących, z co najmniej, siedmiu państw członkowskich.

14. PRAWA OBYWATELSKIE - Zmiany konstytucyjne na Węgrzech wzbudzają obawy deputowanych

Posłowie wraz z irlandzką minister do spraw europejskich Lucindą Creighton oraz wiceprzewodniczącą Komisji Europejskiej Viviane Reding dyskutowali o zmianach w konstytucji wprowadzonych przez węgierski parlament. Komisja wolności obywatelskich Parlamentu Europejskiego sprawdza, czy są one zgodne z prawem UE.

Poważne obawy, wobec zgodności z prawem unijnym, wzbudziły wśród większości uczestników debaty plenarnej ostatnie zmiany konstytucji Węgier. Część deputowanych nazwała dyskusję "jałową", dodając, że Węgry nie powinny być "chłopcem do bicia", a kontrola zgodności prawa z zapisami traktatów powinna zostać przeprowadzona na terytorium całej Unii Europejskiej. Kwestią węgierskiej konstytucji zajmie się teraz komisja ds. wolności obywatelskich Parlamentu Europejskiego.

Od lewej do prawej: Viviane Reding, Lucinda Creighton, Frank Engel (EPP), Hannes Swoboda (S&D), Guy Verhofstadt (ALDE), Rebecca Harms (Greens/EFA), Lajos Bokros (ECR), Zbigniew Ziobro (EFD) i Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL)

Uchwalona przez parlament węgierski 11 marca br. nowelizacja ustawy zasadniczej jest już jej czwartą zmianą od daty wejścia w życie w styczniu 2012

roku. Nowelizacja dotyczy między innymi kompetencji tamtejszego trybunału konstytucyjnego, niezawisłości sądownictwa, sytuacji grup wyznaniowych i statusu prawnego bezdomnych.

Rui Tavares (Zieloni/EFA, Portugalia) przygotowuje w komisji projekt rezolucji oceniającej zmiany legislacyjne na Węgrzech oraz ich zgodność z prawami podstawowymi i wartościami, na jakich opiera się Unia Europejska.

Irlandzka minister ds. europejskich **Lucinda Creighton** przyznała, że na forum Rady nie było dotąd żadnej dyskusji w sprawie sytuacji Węgier i podkreśliła, że to do Komisji Europejskiej należy sprawdzanie zgodności prawa uchwalanego w państwach członkowskich z zapisami traktatowymi.

- **Trzy kontrowersje**

Wiceprzewodnicząca KE **Viviane Reding** poinformowała, że w obliczu krytyki i zarzutów o łamanie zasad demokracji Węgry przedstawiły propozycje zmian w budzącej kontrowersje nowelizacji konstytucji. „Przeanalizujemy projekty zmian i sprawdzimy, czy są one zgodne z prawem UE” - powiedziała komisarz Reding w Parlamencie Europejskim, dodając, że ma nadzieję na pozytywny wynik tej analizy. Komisarz Reding nie sprecyzowała, co dokładnie przewidują węgierskie propozycje.

Zaznaczyła jednak, że największe obawy wzbudza czwarta poprawka do konstytucji Węgier. Wprowadza ona trzy kontrowersyjne przepisy: zezwalający na nałożenie na obywateli podatku *ad hoc* (co jest naruszeniem prawa unijnego); umożliwiający przenoszenie spraw sądowych z jednego sądu do drugiego przez przewodniczącego Krajowego Biura Sądownictwa oraz ograniczający publikację politycznych materiałów promocyjnych podczas kampanii wyborczych (promocja kandydatów możliwa tylko w mediach publicznych). „Komisja pracuje nad analizą prawną, która będzie obiektywna, bezstronna i uczciwa” - mówiła Reding, dodając, że jeśli zajdzie taka konieczność, Komisja Europejska „nie będzie czekać do czerwca z podjęciem odpowiednich działań”. Komisja zagroziła Węgrom wszczęciem postępowania o łamanie prawa UE, jeśli prowadzona właśnie analiza prawna czwartej poprawki potwierdzi obawy KE. Także część europosłów - szczególnie z frakcji Zielonych oraz liberałów - domagała się podczas debaty wszczęcia postępowania przeciwko Węgrom na podstawie art. 7 traktatu UE, który może skutkować nawet zawieszeniem prawa

głosu kraju łamiącego zasady UE. Z kolei chadecka Europejska Partia Ludowa, do której należy rządzący na Węgrzech Fidesz - wzywała do powściągliwości.

- **Jałowa debata?**

Frank Engel (EPP, Luksemburg) zauważył, że obie strony - zarówno węgierski rząd, jak i opozycja, mają mocne argumenty w sporze dotyczącym zmian konstytucji. „To kolejna jałowa debata” - mówił. Stwierdził, że „nie możemy kwestionować decyzji, dlatego, że zostały podjęte przez większość 2/3”. Ponadto ostrzegł, że wskutek krytyki Węgier społeczeństwo tego kraju odwraca się od UE. „Może powstać wrażenie, że Europa nie stoi po stronie Węgier. UE traci poparcie społeczeństwa tego kraju” - powiedział Engel, zapewniając, że węgierskie władze chcą współpracować z KE, by wyjaśnić wątpliwości wokół nowelizacji konstytucji.

„W państwie prawa nie do zaakceptowania jest ograniczanie wolności obywateli” - powiedział szef grupy S&D **Hannes Swoboda** (Austria), który podniósł także kwestię rosnącej fali antysemityzmu na Węgrzech.

Lider ALDE **Guy Verhofstadt** (Belgia) wezwał do skorzystania z artykułu 7. Traktatu o Unii Europejskiej, który zezwala na wprowadzenie sankcji, w poczet których wchodzi również zawieszenie praw głosu wobec kraju, rażąco naruszającego unijne wartości. „Jeśli nie zrobi tego Komisja, my w Parlamencie Europejskim powinniśmy mieć odwagę do działania” - apelował.

- **Serce UE i krok w stronę rządów autorytarnych**

„To, co robimy, to nie jest wtrącanie się w cudze sprawy wewnętrzne, bo rządy prawa oraz prawa obywatelskie są sercem projektu wspólnej Europy. Jeśli pozostaną one zaledwie pustymi słowami ... poddamy istotę UE” - podkreśliła współprzewodnicząca Zielonych, **Rebecca Harms** (Niemcy). Rebecca Harms oceniła, że sytuacja na Węgrzech dowodzi bezradności Komisji Europejskiej i całej UE wobec przypadków naruszania zasad demokracji. „Kłamstwem jest to, co powtarza premier Węgier Viktor Orban, że UE zachowuje się jak obce mocarstwo, które - jak dawniej Moskwa - miesza się w sprawy węgierskie” - powiedziała.

„Viktor Orbán (premier Węgier) cały czas podkreśla, że zachód ulega rozpadowi i sam dąży w kierunku autorytarnego wschodu. On buduje sobie autorytarny reżim” - ostrzegali węgierski deputowany **Lajos Bokros** (ECR).

„Nie bądźmy hipokrytami” - powiedział **Zbigniew Ziobro** (EFD, Polska) i zaproponował, by „sprawdzić, czy inne państwa członkowskie też przypadkiem nie łamią unijnych zasad i wartości”. Europosel Zbigniew Ziobro bronił premiera Orbana, zarzucając krytykom węgierskiego rządu hipokryzję. „Czy nie jest tak, że uczyniliście z Węgier chłopca do bicia, bo ku waszej rozpaczy naród węgierski odrzucił proponowane przez Brukselę poprawności polityczne i opowiedział się za konserwatyżmem i wartościami chrześcijańskimi” - powiedział poseł Ziobro.

Pytał, dlaczego takiej samej miary nie stosuje się do "naruszeń demokracji w Polsce". „Po zdobyciu władzy przez PO z mediów masowo zwalniano dziennikarzy tylko dlatego, że byli krytyczni wobec władzy. Brytyjska firma medialna Mecoim musiała wycofać się z Polski, bo kierowała najbardziej opiniotwórczym dziennikiem, krytycznym wobec władzy (chodzi o Rzeczpospolitą)” - powiedział Ziobro. Zarzucił też polskim władzom, że chcą usunąć z rynku katolicką telewizję "Trwam".

- **Cztery zmiany w 15 miesięcy**

„Węgierska konstytucja została zmieniona po raz czwarty w ciągu 15 miesięcy. To wiele, zwłaszcza w przypadku podstawowego prawa” - zauważyła **Marie-Christine Vergiat** (Zjednoczona Lewica Europejska - Nordycka Zielona Lewica, GUE/NGL). „Premier Orbán chce sobie zapewnić reelekcję, głosami ekstremistycznej prawicy” - dodała.

Debata w PE odbyła się bez udziału premiera Węgier Orbana, który jeszcze w dniu 16 kwietnia wieczorem był w Strasburgu i spotkał się z frakcją Europejskiej Partii Ludowej. W dniu 17 kwietnia br. wyjechał do Londynu, by wziąć udział w pogrzebie byłej brytyjskiej premier Margaret Thatcher.

Budząca kontrowersje nowelizacja węgierskiej konstytucji dotyczy wielu dziedzin życia społecznego i politycznego. Przewiduje m.in. prawo parlamentu do decydowania, które organizacje wyznaniowe zostaną przez państwo węgierskie uznane jako Kościoły oraz ogranicza kompetencje Sądu Konstytucyjnego. Ponadto poprawka zakazuje prowadzenia kampanii przedwyborczej w mediach komercyjnych,

a także umożliwia władzom lokalnym karanie mandatami albo aresztowanie osób bezdomnych przebywających w miejscach publicznych.

15. TRANSPORT - Obsługa naziemna: wzrośnie konkurencja, poprawi się sytuacja pracowników

Parlament Europejski poparł projekt zwiększający konkurencyjność obsługi naziemnej w głównych portach lotniczych UE. Do trzech zwiększy się liczba operatorów, którzy będą mogli świadczyć te usługi. Podniesieniu jakości świadczonych usług i przeciwdziałaniu dumpingowi społecznemu powinny przysłużyć się poprawki posłów wzmacniające zapisy dotyczące standardów jakości obsługi oraz praw pracowniczych.

Parlament przyjął z poprawkami projekt Komisji Europejskiej dotyczący zasad świadczenia obsługi naziemnej na europejskich lotniskach. Wielu posłów jest przekonanych, że nowe przepisy przyczynią się do poprawy jakości usług i warunków pracy personelu.

Parlament wprowadził minimalne standardy jakości usług, które powinny być przestrzegane przez operatorów działających w europejskich portach lotniczych obsługujących ponad 5 milionów pasażerów rocznie. „Standardy te obejmują czas oczekiwania na odprawę bagażową, transport pasażerów z terminalu do samolotu, odladanie samolotów, a także czas, w jakim wypakowana powinna być pierwsza i ostatnia sztuka bagażu na taśmę podawczą”, tłumaczy sprawozdawca **Artur Zasada** (EPP, Polska).

- **Większa konkurencja i lepsze warunki pracy**

Parlament zaproponował, aby liczba firm świadczących usługi naziemne w portach lotniczych obsługujących 15 milionów pasażerów i/lub 200 tys. ton ładunków rocznie wzrosła z obecnych dwóch do trzech. W przypadku samodzielnego świadczenia obsługi naziemnej przez port lotniczy księgowość tych usług powinna zostać oddzielona od pozostałej działalności.

Posłowie uzupełnili wniosek Komisji Europejskiej o pewne przepisy socjalne, dotyczące świadczenia usług przez podwykonawców. W sytuacji zmiany dostawcy

usług, personelowi przysługiwać będzie prawo przeniesienia do pracy dla nowego operatora. Respektowane będą również zawarte umowy zbiorowe.

W 2011 roku 21 portów lotniczych UE obsługiwało więcej niż 15 milionów pasażerów. Wśród nich znalazły się: Londyn Heathrow, Paryż Charles de Gaulle, Frankfurt, Amsterdam Schiphol, Madryt Barajas, Monachium, Rzym-Fiumicino, Barcelona, Londyn Gatwick, Paryż Orly, Palma de Mallorca, Wiedeń, Düsseldorf, Mediolan, Sztokholm, Manchester, Bruksela, Dublin, Londyn Stansted, Berlin Tegel. Bliskie osiągnięcia tek liczby były Helsinki, Lizbona i Ateny.

- **Co dalej?**

Parlament rozpocznie rozmowy z Radą zmierzające do kompromisowego przyjęcia całego pakietu lotniczego, w którego skład wchodzi jeszcze dwie inne propozycje legislacyjne dotyczące przyznawania zezwoleń na start oraz lądowanie, a także ochrony mieszkańców przed hałasem powodowanym przez samoloty. Wyżej wymienione propozycje zmierzające do poprawy jakości usług świadczonych przez porty lotnicze zostały przyjęte przez Parlament w pierwszym czytaniu w grudniu 2012 roku.

Przyjęty przez PE dokument jest częścią tzw. pakietu lotniskowego, który obok kwestii obsługi naziemnej reguluje także przyznawanie czasu na starty i lądowania oraz poziom dopuszczalnego hałasu emitowanego przez startujące i lądujące samoloty.

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹

---

¹ Na podstawie informacji prasowych Parlamentu Europejskiego, PAP i debat w PE